

dili na dotične dni. Menda prvič je uvrščen v knjige Sv. Jeronima slovenski članek; Vladimir Pušénja k priobčuje v Danici slovensko razpravo: „Pomen strojev in strojnih zadrug za kmetijstvo“. Uredništvo pripominja: „Ovaj članak donosimo u slovenskom jeziku. Čitaj samo malo polakše, pa ćeš sve razumjeti, kao da čitaš jezik hrvatski“. — Med slikami omenjamo sliko Ilije Zrinskega z otoka Krfa, potomca stranske panoge Zrinskih, ki so v glavni veji izumrli s sinom nesrečnega Petra 1703. — Podatki o avstrijskih mestih na str. 73. so očitvidno zastareli.

Dr. Fr. Ilešič.

Naše revije

Lovec. List za lov in ribarstvo. Mesečnik. V Ljubljani, 1914. M. 49. Leto V. Letna naročnina 8 K, udje lovskega društva ga dobivajo brezplačno.

Lovec, glasilo „Slov. lovskega društva,“ zavzema častno mesto med našimi športno-strokovnimi revijami. Tem pri nas usoda ni naklonjena, navadno prenehajo po kratkih poizkusih. Toda Lovec je srečno prestal začetno dobo in si je priboril vse pogoje za nadaljni obstoj. Nekako pred petimi leti je razposlalo „Slovensko lovsko društvo“ poziv za ustanovitev Lovca vsem, ki se zanimajo za lovno in prirodopisno gibanje, in že januarja 1910 je izšla 1. številka, lična po obliki in zanimiva po vsebini. Zdaj po prvem petletju se uredništvo Lovca lahko z zadovoljstvom ozira na že dovršeno delo in gleda z najlepšim upom v bodočnost, opirajoč se na krog zvestih sotrudnikov in čitateljev.

Kranjska je bila nekoč bogata na mnogovrstni divjačini. O tem nam še pričajo lovni izkazi in poročila iz 18. in iz začetka 19. stoletja. Vedno naraščajoče obljudenje dežele in brezmiselno preganjanje in pobijanje divjačine pa sta močno iztrebila naša lovišča. Šele ko je začelo delovati „Slovensko lovsko društvo“ za izboljšanje lovnih razmer, se je nekoliko preokrenilo na boljšo stran. Močno oporo je imelo lovsko društvo v svojem glasilu „Lovcu“, kjer je sodelovalo v prvem petletju okrog 50 pisateljev. V temeljnih razpravah in člankih so opozarjali na racionelen lov, ki je velike narodno-gospodarske in vzgojevalne važnosti. Nastopali so proti neusmiljenemu in nesmotrenemu streljanju divjačine in so toplo priporočali umno gojitev in odstreljevanje divjačine. V zaokroženih monografijah lovnih živali so seznanjali lovce s prebivalci njih lovišč; starejši lovci so s svojimi bogatimi izkušnjami izpopolnjevali lovsko-strokovne in lovsko-zoološke sestavke s spomin-skimi članki na zanimive dogodke v Dianinem kraljestvu. V predelku razprav so važni tudi psoslovni in riboslovni sestavki.

Izmed številnih sotrudnikov naj navedemo vsaj nekatere, ki so bogatili skozi celo petletje Lovčevo vsebino. „Za kunami“, s to iz lovskega in prirodopisnega stališča zelo zanimivo razpravo, je pričel prvi letnik; spisal jo je Podgorski. Za tem psevdonomom se skriva neumorni predsednik lovskega društva dr. Lovrenčič, ki si je pridobil največ zaslug za ustanovitev Lovca. Bil je urednik glasila do maja 1913 in je napisal v vsakem letniku več strokovnih in prirodopisnih sestavkov. Vesten tovariš mu je izkušeni Hanzlovsky, katerega temeljiti članki (Nekaj o sloki, O lovu na divjega petelina, Na ruševca, Humaniteta, Iz zapiskov starega

lovca idr.) so bogati na dragocenih izkušnjah in opazovanjih. Nadaljno pozornost zaslužijo krasni opisi lovskih živali (Volk, Podlasica, Jazbec, Kragulj, Velika divja raca idr.) in pasjih zajedalcev (Pasja trakulja, Pasja grintavost) izpod peresa Julija Bučarja, vestni ornitološki članki (Prepelica, Naše ptice roparice idr.) našega ornitologa dr. J. Ponebška, izborni lovsko strokovni (Kako je basati patrone, Strel s kroglo idr.), pa tudi lovsko prirodoslovni (Jereb itd.) sestavki dr. V. Jeločnika. Prezreti ne smemo riboslovnega dela, v katerem se je redno oglašal veščak slovenskih riboslovcev in ribičev Iv. Franke, ki si je pridobil neprecenljivih zaslug za ribištvo Kranjske. Njegovi poučni riboslovni sestavki (Postrvi in hidrobion, Karpi in ribniki, Šarena postrv in rdeča postrv na Kranjskem itd.) vsebujejo obilo preizkušenih nasvetov in zanimive opazovalne podatke. Nemogoče nam je še nadalje omenjati posamezne pisatelje, cela vrsta jih je. In tudi mnogi med temi, ki so napisali le eno ali par razprav (n. pr. Lokar, Plesničar, Seliškar idr.) se vredno pridružujejo zgoraj navedenim.

V zapiskih „Iz lovskega oprtnika“ je sodelovalo nad 110 sotrudnikov. Poleg društvenih poročil so zbrane v tem oddelku mnogovrstne lovske beležke iz življenja lovnih in nelovnih živali, statistični izkazi in podobno. Posebno skrbna so poročila o naših pticah, kar je nemala zasluga dr. J. Ponebška. Poprej je le malokdo pisal slične notice in še te so bile raztresene po raznih dnevnikih. Vendar imajo ta drobna poročila izredno važnost za proučevanje in spoznavanje živalstva naše dežele. Seveda mora uredništvo strogo paziti na njih zanesljivost. Sličnemu namenu služi oddelek „Iz ribarske mreže“.

Poleg lovske in prirodoslovne naloge opravlja „Lovec“ tudi važno mesto na polju jezikoslovja in narodopisja. Ako si poprej poslušal naše lovce, je bila njih govornica pomešana z mnogobrojnimi spakedrankami. Besedilo „Lovčevih“ sestavkov in poročil se odlikuje po lepi slovenščini in kaže, da ima tudi slednja dovolj bogat zaklad za razvoj slovenske lovske terminologije. Važno je, da je zbiral „Lovec“ domače lovske izraze, ki jih je še med našim narodom dovolj ohranjenih, le semintja jih je že stik z mesti pokvaril. Zadnji čas je bil, da se je zbralo to, kar se je še ohranilo. Toda ne le narodne lovne izraze, temveč tudi drugo narodno blago, ki je v stiku z lovom, so zbirali sotrudniki „Lovca“ in so s tem oteli že marsikaj pogina. Želimo le, da bi v bodoče — morda v listku — posvečal Lovec tej svoji nalogi še intenzivnejšo skrb. Med ljudstvom bi se dobilo še dovolj blaga, kakor so na pr. poročila o nekdanjih načinih lova, o lovnih šegah in običajih, o napravi lovnega orodja, pravljice, bajke in vraže lovske vsebine itd.

Poleg resnih strokovnih sestavkov je prinesla vsaka številka kaj leposlovnega. Navadno so bile to šaljive lovske črtice, krajše pesmice in povesti, katerih snov je bila zajeta iz lovčevega življenja. V tem delu so sodelovali Jul. Bučar, Cvetko Golar, Fr. Ks. Finžgar („Nad petelina“), Rado Murnik z izvrstnimi humoreskami, Makso Pirnat poleg drugih sestavkov z živahno črtico „Jerebica“, idr.

Notranji ovitek je namenjen praktičnim svrham: poleg inseratov prinaša mesečni lovski in ribiški koledar, važna lovna oznanila, vprašanja in odgovore, društvene vesti in podobno.

V vsakem oziru je storil „Lovec“ v prvem petletju svojo dolžnost. Ustvaril nam je slovensko lovsko slovstvo, zdatno je obogatil našo prirodopisno književnost in zbral obilo prirodopisnega gradiva. Da je zanimanje in umevanje za prirodoslovno vedo v zadnjem času zopet nekoliko oživel, gre zasluga deloma tudi Lovcu. Naj bi ne bilo slovenske knjižnice brez Lovca!

Dr. Gv. Sajovic.